

«Cap a una Justícia del segle XXI: la modernització de l'Administració de Justícia com a motor de la reactivació econòmica»

Pel seu interès, reproduïm la conferència de Pilar Fernández Bozal, Consellera de Justícia de la Generalitat de Catalunya, en el Fòrum Europa Tribuna Catalunya del 21 d'octubre de 2011, referent a la modernització de l'Administració de Justícia.

Pilar Fernández Bozal

Consellera de Justícia de la Generalitat de Catalunya

Com vostès saben, el Departament de Justícia té dins del seu àmbit d'actuació competències de caire tan divers com la gestió dels mitjans personals i materials al servei de la l'Administració de Justícia, la prestació dels serveis penitenciaris, o la codificació del dret civil català. Igualment, li correspon supervisar l'actuació de determinades entitats jurídiques, com són les fundacions o les associacions, i donar recolzament a acadèmies i col·legis professionals.

Així, i a tall d'exemple, l'orientació de la prestació dels serveis penitenciaris en temps de crisi, dels elements especials que conformen la reinserció en l'àmbit de la Justícia juvenil, o de la implantació de mesures penals alternatives, podrien ser per si mateixos temes monogràfics que ens donarien per a parlar hores i ho-

res, perquè tots aquests, integren competències essencials per a l'estat de dret. Unes competències que la Generalitat de Catalunya, demostrant la seva singular voluntat d'autogovern, és l'única comunitat autònoma que les ha assumit.

També m'hauria agradat exposar-los com estem treballant des de la Direcció

General de Dret per culminar en aquesta legislatura el Codi civil català.

Però avui, he decidit que els parlaré de la tasca que en aquest moment pertoca gestionar a la Conselleria de Justícia en l'àmbit de la Administració de Justícia; de les competències que li corresponen com a proveïdora dels seus mitjans per-

sonals i materials, i de com considerem que una Administració de Justícia més àgil, ràpida i moderna és imprescindible no sols per al desenvolupament econòmic, sinó també per promoure i incentivar la tan necessària reactivació econòmica.

I això és adient, perquè la Justícia no és una qüestió aliena a l'economia; la inseguretats jurídica minva la capacitat de creixement econòmic perquè, en les economies de mercat, la major part de les inversions són actes jurídics; per tant, el fet que no es pugui confiar en una Justícia ràpida, li costa molt car a un país en termes de creixement econòmic.

Aquests costos no són fàcils de veure i ens hem acostumat a viure amb aquests condicionants, però això ens comporta una pèrdua de competitivitat en relació amb altres territoris a l'hora de captar inversions, i també determina algunes de les deslocalitzacions que hem patit i continuem patint cada dia.

D'altra banda, estem vivint uns moments en els que tot el món té els ulls posats damunt dels estats anomenats «de la perifèria d'Europa», i no miren solament el nostre deute, sinó també les possibilitats de creixement de la nostra economia; per això entenc, que el món econòmic i social, conscient de les importants conseqüències d'aquesta greu mancança, pressioni els governs a fi d'assolir un sistema judicial que resolgui aviat els conflictes. No cal dir que això, en uns moments d'estancament econòmic, encara té més rellevància.

Per raó dels temps que vivim, el principal objectiu que ara té el Govern de la Generalitat, és el foment de l'ocupació i la sortida de la crisi; en conseqüència, aquest objectiu ha de centrar també la prioritat d'acció del Departament de Justícia.

Amb les eines al nostre abast, ens cal impulsar mesures clares que afavoreixin la dinàmica empresarial.

Tots sabem que la Justícia, juntament amb la llibertat, la igualtat i el pluralisme polític, es configura com un dels valors superiors de l'ordenament jurídic. Hi acudim normalment per resoldre les discussions que afecten als drets dels ciutadans o per

a jutjar actuacions de les administracions públiques.

Per això cal disposar d'una Justícia àgil i eficaç, que es configuri com un veritable servei públic de qualitat i pròxim al subjecte de dret, es tracti d'una persona física o d'una persona jurídica.

Per tant, des d'aquesta perspectiva, i abordant el tema en clau econòmica, els vull parlar avui del paper que la modernització de l'Administració de Justícia pot jugar en la reactivació i manteniment del nivell econòmic d'un país.

Comencem pel principi. El disseny organitzatiu històricament establert pel legislador per a fer front al servei públic en què es tradueix la funció de «fer o donar justícia», avui dia resulta costós, llarg, lent i poc satisfactori.

En definitiva, continuem immersos en un disseny que —parlant en termes d'eficiència—, no s'ha sabut adaptar bé als nous temps en no acreditar una capacitat de resposta adequada per a assumir amb agilitat la tramitació d'un gran volum d'assumptes amb un termini i uns costos raonables.

Però també de **l'opinió que tenen els ciutadans sobre el funcionament de l'Administració de Justícia**, es desprèn la necessitat de fer-ne, amb urgència, una transformació organitzativa profunda.

Així queda palès en l'informe encarregat pel Consell General del Poder Judicial que aquest mes de setembre s'ha fet públic, i que conté unes conclusions interessants sobre la imatge que la societat té de l'Administració de Justícia. Per a la societat, aquesta funciona malament, dóna una imatge antiquada, i el seu llenguatge i els seus procediments són excessivament complicats i poc entenedors.

Segons aquest mateix estudi, el ciutadà també percep que la Justícia és massa lenta, fins al punt de manifestar que en moltes ocasions no serveix de res que li donin la raó quan a la pràctica la sentència o no s'arriba a complir, o es compleix tard i malament.

En efecte, és obvi que una Justícia molt lenta pot redundar en què hi hagi un major incompliment dels contractes.

D'altra banda, una Justícia ineficient també és un llast per als pressupostos públics, ja que surt molt més cara si els procediments duren anys i anys.

Aquests motius, i molts d'altres en els quals no em puc estendre, avalen la necessitat inajornable de modernitzar l'Administració de Justícia, perquè ja convé remarcar d'entrada, que una Justícia moderna, àgil i eficient es converteix, sense dubte, en part integrant del motor econòmic que ha d'aixecar i mantenir la productivitat d'un país.

Convé remarcar que una Justícia moderna, àgil i eficient es converteix, sense dubte, en part integrant del motor econòmic que ha d'aixecar i mantenir la productivitat d'un país

En aquest sentit resulten interessants algunes de les conclusions del darrer informe «DOING BUSINESS» elaborat pel Banc Mundial amb una mostra de 183 països, i que investiga i separa les regulacions que afavoreixen l'activitat empresarial d'aquelles que l'aturen o la limiten.

L'informe no ens deixa massa ben posicionats, perquè entén que a l'Estat «espanyol hi ha poques facilitats per engegar un negoci, existeix una burocràcia excessiva a l'hora de constituir una empresa, i poca protecció als inversors per part de les administracions públiques».

Estic convençuda, que aquest funcionament poc eficient, pot ser un dels principals motius pels quals sovint algunes empreses no es decideixen a invertir a l'Estat espanyol; en podrien ser un exemple concret les dificultats existents per a fer executar contractes en cas d'incompliment.

Precisament aquest, l'acompliment dels contractes, és un dels principals indicadors que analitza l'informe esmentat, mesurant l'eficiència del sistema judicial en la resolució d'una disputa comercial. Una altra vegada la posició en el rànquing és preocupant, ja que situa a Espanya en el lloc número 52 del món, molt per sota d'altres països europeus del nostre entorn com França

o Alemanya, que ocupen, respectivament, el 6è i 7è lloc.

L'informe utilitza els subindicadors següents:

- El temps que es tarda a resoldre una disputa comercial davant dels tribunals,
- Els tràmits que cal seguir per a presentar la demanda i obtenir i executar una sentència, i
- Els costos de l'advocat del judici i de l'execució de la sentència, com a percentatge per a comparar amb el valor de la demanda interposada.

En el mateix sentit, es pronuncien altres treballs importants que relacionen Justícia amb economia, i creixement econòmic amb seguretat jurídica. Són interessants, per exemple,

- Els de l'Asian Development Bank, mitjançant un departament que es diu precisament Departament de Dret i Desenvolupament,
- O els fets pel Harvard International Institute; perquè els economistes, fa anys, que es preocupen per la influència de la Justícia sobre la marxa d'un país, i els seus coneixements poden aportar molt en la realització del procés de reforma judicial que avui els exposaré.

També hi ha interessants treballs respecte de països econòmicament emergents, com pot ser el cas de l'Argentina o de Brasil, alguns amb conclusions impressionants. Si em permeten posar un altre exemple, hem referir al treball fet per Hugo Eyzaguirre, economista de nacionalitat peruana, que ja en un estudi de l'any 1995 titulat «Marco institucional sobre justicia y desarrollo económico: la reforma judicial en América Latina» va concloure que si Brasil tingués un sistema judicial equivalent a una Justícia del Primer Món, el seu PIB podria augmentar en un 25 %. Després, jo també els parlaré de xifres, de les nostres xifres.

I és que una Justícia que no resol els assumptes legals amb rapidesa, té un cost d'incertesa i d'inseguretat jurídica molt elevat, és un fre clar a l'hora d'atreure inversions i d'incentivar la dinàmica

empresarial i de negoci, i comporta uns perjudicis de vegades irreparables.

Al respecte, hi ha màximes que són molt descriptives d'aquesta vinculació, com la que diu: «En economia, la incertesa, més que l'errada, produeix els efectes més duradors i perniciosos».

Per no parlar de la relació directa entre Justícia efectiva i reducció de la morositat. En aquest cas, l'impacte seria evident, suposaria una millora real de la situació, i faria del país un lloc més atractiu per als inversors, alhora que actuaria com un factor coadjuvant per a sortir de la greu crisi econòmica en què estem immersos.

Però deixem les xifres globals i parlem, com els deia, del nostre entorn; parlem de l'Administració de Justícia a Catalunya.

Per començar, resulta indispensable donar una indicació quantificable dels efectes econòmics que pot arribar a suposar la modernització de la nostra l'Administració de Justícia.

Analizant la situació des d'aquest punt de vista econòmic, l'equip del Departament de Justícia que encapçalo, ha esmerçat, durant aquests primers mesos de Govern, grans esforços per a obtenir una fotografia fidel que ens donés l'estat de situació en què actualment es troba la Justícia al nostre país. A tal fi, hem fet un estudi profund per conèixer, sense grans marges d'error, el valor econòmic dels litigis que es troben en aquests moments pendents de resolució definitiva a Catalunya.

Al respecte, els hi puc avançar el següent:

A data juny de 2011, i segons les dades publicades pel CGPJ, es troben en tràmit i pendents de sentència als jutjats i tribunals de Catalunya més de 435.000 procediments, i finalitzats per sentència, però encara en tràmit d'execució, un nombre gairebé igual; sumats, fan un total de **870.000 procediments en curs**.

Parlem ara del que vol dir això en termes econòmics:

Examinat el període que va **des de gener de 2007 fins al 30 juny de 2011**, el total de les quanties reclamades en els assumptes interposats a Catalunya van ar-

ribar a tenir un valor per sobre dels 55 mil milions d'euros (55.198.211.176 euros).

D'aquesta xifra, i durant el mateix període, els jutjats i tribunals catalans van resoldre assumptes per un import de més de 15 mil milions d'euros (15.031.771.259 euros).

Actualment es troben en tràmit als jutjats i tribunals del nostre país assumptes judicials vius que suposen, almenys, reclamacions econòmiques pendents de l'ordre de 40 mil milions d'euros

Això ens permet afirmar que actualment es troben en tràmit als jutjats i tribunals del nostre país, assumptes judicials vius, que suposen, almenys, reclamacions econòmiques pendents de l'ordre de **40 mil milions d'euros** (40.166.439.917 euros).

I això, sense tenir en compte aquells procediments de quantia indeterminada, o els procediments, la quantia dels quals, es determina en el moment de dictar la sentència, com poden ser, entre d'altres, per posar exemples, les indemnitzacions que pugui estar pendent de rebre una persona que hagi quedat tetraplègica com a conseqüència d'un accident, les derivades de responsabilitats patrimonials de les administracions públiques o, un exemple més concret, les derivades de la impugnació dels parcs eòlics.

Com poden veure, aquesta xifra coincideix amb a la del pressupost de la Generalitat de Catalunya pel 2010; i em refereixo al pressupost consolidat, és a dir, al pressupost conjunt de l'Administració, i totes les empreses públiques que la integren.

Però potser hi ha un element de comparació encara molt més clar; i és que aquesta xifra és equivalent, aproximadament, al 20 % del PIB català del 2010 (209.727 milions d'euros).

Estem parlant, per tant, del fet que una quantitat equivalent a una cinquena part del PIB català, està a l'espera de saber si ha de canviar o no de mans, i els corresponents demandants i demandats,

a l'espera de saber si, com a conseqüència d'una sentència judicial, obtindran o no, continuaran o no, comptant amb aquests diners.

A la vista del vertigen que provoquen les xifres que els hi he donat a conèixer, a ningú se li escapa que la reducció de terminis de resolució dels assumptes judicials, pot tenir un fort impacte macroeconòmic, impacte que també estem analitzant, com tot seguit els comentaré.

Aquestes primeres reflexions, que ens aproximem a la magnitud del problema de funcionament que avui dia te l'Administració de Justícia, entenc que per si mateixes, avalen, i fonamenten, que avancem sense dilacions cap a un canvi de model que aposti per la definitiva modernització, introduint amb tot el seu potencial l'ús de les noves tecnologies, cosa que ens obrirà la porta a un funcionament nou i més eficient de l'organització judicial.

Però podem dir que en els darrers anys, no ha existit específicament a Catalunya un Pla de modernització de la Administració de Justícia, perquè tot i que s'han executat projectes importants i necessaris, especialment en matèria de construcció d'equipaments, aquests s'han dut a terme sense procedir alhora a afrontar altres aspectes que han de conformar un veritable «Pla de modernització integral».

També ha mancat un fil conductor que dotés de coherència les inversions que suposen els desenvolupaments dels projectes informàtics que han de fer possible la implantació dels nous requeriments legals d'organització judicial.

Per aquest motiu, des del Departament de Justícia, ja s'ha començat amb l'estudi per a l'elaboració d'aquest Pla estratègic de Modernització, treballant alhora, tant dins l'àmbit dels recursos humans i l'organització necessaris, com de la informàtica judicial, i que ens ha de permetre conèixer quin serà el full de ruta, tant pel que fa a la renovació d'equipaments i infraestructures tecnològiques com també pel que fa al desenvolupament de nous projectes i aplicacions informàtiques durant el període d'implantació.

En qualsevol cas, l'eix entorn al qual ha de girar en aquests moments la necessària modernització de l'Administració de Jus-

tícia a Catalunya passa per la implantació de la que avui dia es coneix amb el nom de Nova Oficina Judicial, regulada tant per la Llei orgànica del poder judicial, segons la reforma introduïda a l'any 2003, com, posteriorment, per la resta de la normativa processal.

I tan prioritari és això per al Govern de la Generalitat, que l'eix 7.4 del Pla de Govern 2011-2014, recull expressament, com a objectius principals d'aquesta legislatura, desenvolupar i implantar el nou model d'oficina judicial i fiscal, desenvolupar les noves tecnologies de comunicació i gestió de la informació a l'àmbit de la Administració de Justícia, i desenvolupar el sistema informàtic e-Justícia.cat.

Aquesta ferma determinació va tornar a ser reiterada pel president de la Generalitat en el seu discurs del debat de política general del propassat mes de setembre.

Però, en síntesi, què és la Nova Oficina Judicial?

La Nova Oficina Judicial (NOJ) representa començar a treballar en equip; és el punt i final i, a la vegada, el trencament amb la Justícia del segle XIX, posant fi a la concepció tradicional del jutjat com una organització tancada en si mateixa.

És, en conseqüència, l'obertura a l'optimització dels mitjans materials i personals per a facilitar que el jutge «faci o doni justícia» d'una manera efectiva, ràpida i eficient, fent possible la introducció de metodologies de treball i criteris de gestió homogenis a tots els partits judicials, la racionalització dels mitjans instrumentals i dels recursos humans, i la incorporació de les noves tecnologies, tot propiciant que els ciutadans obtinguin un servei pròxim i de qualitat.

Així, els «petits nuclis», que a aquest efecte eren fins ara cadascun dels òrgans judicials, passaran a ser substituïts per uns serveis comuns generals, de tramitació i d'execució que assumiran tasques centralitzades de gestió de totes les actuacions processals; aconseguint-hi un millor aprofitament de tots els recursos d'una manera més flexible i racional.

La NOJ és, en definitiva, la transversalització de les tasques i les funcions inherents a l'Administració de Justícia, i

destaquen, com a trets organitzatius més importants:

- La seva concepció gerencial, i
- La seva capacitat d'optimització dels recursos humans i materials, posant-los al servei de la millora i l'agilitat dels procediments jurisdiccional.

En conseqüència, atès els temps de crisi profunda i de restriccions pressupostàries que vivim, l'aposta ferma per la major optimització i racionalització dels recursos humans que suposarà la posada en marxa de la Nova Oficina Judicial, és ja inajornable.

En els més de 20 anys que portem d'aplicació de l'actual Llei de planta i demarcació judicial, aprovada a l'any 1988, el nombre de jutjats s'ha duplicat. A Catalunya, l'any 1990 hi havia 338 òrgans judicials, l'any 2010 hem arribat als 612.

I és que fins ara existia el convenciment generalitzat que la creació continuada de noves unitats judicials era la resposta més adequada al constant increment d'assumptes, i que així s'aconseguiria minorar en part, el col·lapse endèmic de tramitació que pateix la Justícia.

L'eix de la necessària modernització de l'Administració de Justícia a Catalunya passa per la implantació de la Nova Oficina Judicial

L'experiència ens diu, però, que la dotació de més òrgans judicials no ha estat suficient per a fer disminuir els nivells d'assumptes pendents en la mesura desitjable, i ha demostrat també que la solució al col·lapse s'ha de trobar en altres vies; d'aquí prové la necessitat primordial d'optimitzar i transversalitzar els recursos humans destinats a l'Administració de Justícia, que a Catalunya encara és més urgent a causa de l'alt grau d'interinitat del personal de gestió, tramitació i auxili processal, que compta amb pocs funcionaris arrelats al nostre territori.

Per començar a reconduir aquest dèficit de personal arrelat a Catalunya, ja hem posat en marxa, amb la col·laboració del

Departament d'Ensenyament —que l'ha fet possible—, un mòdul de formació professional per als estudiants que vulguin treballar a l'Administració de Justícia, el qual ajudarà també a promoure futures vocacions. Aquesta mesura de formació és pionera, no sols a Catalunya, sinó també a la resta de l'Estat espanyol.

L'escenari òptim de la implantació de la Nova Oficina Judicial hauria de ser de vuit anys

Hem apuntat ja quins seran els principals canvis en el model actual arran de la implantació de la Nova Oficina Judicial, així:

- De l'atomització es passarà a la compactació de funcions en òrgans comuns i criteris homogenis, que comportarà l'alleugeriment de les tasques administratives,
- S'enfortiran els sistemes i mecanismes de direcció, aprofitant i potenciant el paper del secretari judicial, i
- Millorarà l'organització de recursos personals i materials.

Però, des del meu punt de vista, i com a aspecte més destacat, mereixen una especial referència les «tecnologies de la informació i les comunicacions», les anomenades col·loquialment «TIC», que es convertiran en l'instrument principal de treball, i peça clau, del nou sistema.

Això vol dir que el nostre escenari d'actuació i treball, ha de pivotar entorn al redisseny de l'organització, dels recursos humans, i de l'adequació dels espais judicials per a acollir de manera correcta la decisiva implantació de les noves tecnologies.

Aquesta fita, ja té un horitzó visible des que la recentment aprovada Llei reguladora de l'ús de les tecnologies de la informació i les comunicacions en l'Administració de Justícia, ha fixat dins de l'any 2016 la data límit per al desenvolupament i la implementació de l'expedient judicial electrònic i, en conseqüència, per a la fi de l'ús del paper a l'Administració de Justícia.

Pel que fa a les TIC, estem ja treballant en el desenvolupament de tots els mòduls informàtics que integraran el sistema informàtic e-Justícia.cat, a fi i efecte de generalitzar l'expedient judicial electrònic amb totes les garanties de seguretat.

Això, significa traduir informàticament i donar resposta telemàtica a cadascun dels requeriments i tràmits que el legislador processal ha concebut per a cada procediment judicial, i que cada dia tenen lloc en els diversos ordres jurisdiccionals.

Amb prudència, però també amb satisfacció, els puc avançar que el conjunt de mòduls de la jurisdicció civil de l'e-Justícia.cat que constitueixen la gestió processal, ja s'està pilotant en fase de proves al Jutjat de 1.ª instància núm. 37 de Barcelona; es preveu que aquestes proves finalitzin, per a poder ser avaluades, el mes de desembre d'enguany.

Com i quan volem implantar la Nova Oficina Judicial?

L'elaboració d'un calendari d'implantació resulta especialment complexa, tant per la necessitat d'establir fites amb criteris realistes que facin possible un desplegament esglaonat i prudent, com també per la repercussió que la implementació produeix en els diferents àmbits d'actuació.

Per això, estem dedicant l'any 2011 a dissenyar l'estructura, definir el projecte i fer la valoració detallada del cost total de la seva implantació, i entenem que l'escenari òptim d'execució total hauria de ser de vuit anys.

A hores d'ara, ja disposem d'una estimació de cost global del projecte, que situem al voltant dels 550 milions d'euros que s'hauran de distribuir al llarg de tot el període d'implantació i en el qual queda inclosa també la construcció dels edificis judicials encara pendents.

D'aquests 550 milions, més de 150 milions fan referència a les noves tecnologies.

Però el cert és, que a tots els que estem treballant en el projecte, ens agrada més parlar en termes «d'inversió» que en termes de «cost»; i ho preferim així perquè

ensem que és tan espectacular el retorn econòmic que la modernització de la Justícia pot suposar per al sistema, que la despesa emprada per a la seva posada en marxa podria recuperar-se en un temps relativament molt breu.

Com ja els he avançat al principi de la meua intervenció, al costat d'aquesta estimació de costos o inversió, s'han de considerar els importants beneficis generals que pot suposar la implantació de la nova oficina judicial.

Aquests beneficis són aparentment intangibles i no és fàcil incorporar-los a una anàlisi cost-benefici tradicional; estem parlant del valor dels actius, dels nivells d'activitat productiva, dels llocs de treball, dels costos financers, de tanqaments forçats d'empreses afectades per procediments concursals, i d'altres variables que es tradueixen en **resultats concrets al balanç de les companyies**, i, en darrer terme, en variacions del PIB i de l'ocupació. Es tracta de beneficis que recauen directament i indirectament sobre el conjunt de l'economia del país, i, per tant, no exempts de traducció i quantificació econòmica.

Per aquest mateix motiu, des del Departament, i amb els mitjans de què disposem, estem fent un estudi que ens ajudi, ni que sigui en una mesura molt petita, a acreditar la contribució d'una Justícia moderna, ràpida i eficient a la tasca de reactivació econòmica, o, el que és el mateix, que ens doni llum sobre les conseqüències macroeconòmiques i empresarials que es poden derivar d'una veritable agilitat judicial en la resolució dels assumptes.

Hem centrat l'estudi en una part de l'àmbit jurisdiccion mercantil, concretament en l'àmbit concursal, i hem treballat només amb un dels diversos elements de millora que es derivaran de la implantació de la nova oficina judicial, com és la reducció de terminis de tramitació i de resolució dels assumptes.

La metodologia emprada consisteix a definir i aplicar a l'economia catalana un model economètric confeccionat a partir de dades del Banc Mundial sobre liquidacions empresarials en països desenvolupats.

Utilitzant aquestes dades s'ha trobat una relació significativa, amb nivells esta-

dístics de correlació de més del 70 %, entre la durada del procés concursal i la recuperació de valor per part dels creditors.

L'aplicació del model al cas de Catalunya s'ha fet amb referència a l'any 2010, aprofitant les dades existents sobre processos concursals a l'Estat espanyol proporcionades pel Col·legi de Registradors, i adaptades a les característiques de les empreses catalanes en procés concursal.

Els primers resultats estimatius d'aquest estudi ens indiquen que si es reduís a la meitat el termini de tramitació dels procediments concursals, —i això vol dir baixar de la mitjana actual de duració del procés de 32 mesos a 16 mesos—, la recuperació dels actius per part dels creditors en les situacions concursals es podria incrementar en més d'un 8 %.

La quantificació d'aquest diferencial assoleix una xifra que oscil·la entre els 65 i els 75 milions d'euros anuals; a més, l'estudi ens informa que l'efecte econòmic total de retornar l'import recuperat al circuit productiu, incloent-hi, per tant, les anteriors quanties, és d'entre 110 i 135 milions d'euros a l'any.

Aquestes xifres i ràtios, com els deia, corresponen a un sol any, però, evidentment, a efectes comparatius amb els costos del projecte, no ens podem quedar amb les dades d'un sol any.

D'altra banda, aquesta és només una petita part de la nostra realitat, perquè aquest estudi es refereix únicament a l'àmbit jurisdiccional concursal, que és tan sols un segment de l'àmbit jurisdiccional mercantil, que a la vegada és una part de l'àmbit jurisdiccional civil, una de les quatre jurisdiccions a les quals proveïm de mitjans.

Pensin també què, en l'àmbit de la jurisdicció contenciosa administrativa, en què els assumptes són molt sovint de quantia processalment indeterminada, però de gran transcendència econòmica.

Els alcaldes i regidors que ens acompanyen ens podrien parlar, per exemple, de les enormes conseqüències econòmiques de l'anul·lació pels tribunals, de plans urbanístics quatre o cinc anys després de la seva aprovació o, fins i tot, de

la seva execució; o dels interessos de demora que s'han de pagar quan els jutjats o tribunals fixen anys després de l'efectiva ocupació el just preu definitiu d'una expropiació.

Tinguem presents també, en l'àmbit civil, supòsits d'herències litigioses o de les titularitats discutides que mantenen els patrimonis inactius, i tantes altres situacions en què el temps, com diu la dita, és or.

Feta aquesta puntualització, i a l'espera de dades més definitives que recolliran el treball que s'està realitzant amb un mostreig d'empreses catalanes, crec que si comparem el cost estimatiu de 550 milions d'euros de la nova oficina judicial amb les dades econòmiques de l'estudi, aquesta xifra de cost, en termes de cost-benefici, queda molt relativitzada, i que el retorn econòmic i social que comportarà la modernització de la Justícia superarà folgadoament i en pocs anys el cost de la inversió.

En aquest projecte, el paper protagonista de les tecnologies de la informació i les comunicacions, les TIC, enteses com a inversió i no com a cost, és essencial.

Que el Govern vulgui fer realitat aquest projecte, és, alhora, apostar de manera clara i decidida per la innovació tecnològica i el seu desenvolupament;

per això entenc, que el projecte pot presentar-se com un veritable escenari de col·laboracions i sinergies.

Perquè per a la implantació de l'oficina judicial, caldrà mobilitzar recursos de tota mena. Des del Govern, estem ultimant el disseny del projecte i a hores d'ara podem afirmar que ja tenim un *know how* valuós i potent, però aquest complex canvi de model organitzatiu necessitarà la implicació i el compromís de tots els agents que es veuran afectats.

El retorn econòmic i social que comportarà la modernització de la Justícia superarà folgadoament i en pocs anys el cost de la inversió

En aquest sentit, em plau posar en el vostre coneixement que dimecres passat, l'equip de modernització del Departament de Justícia, va presentar davant la Comissió de Modernització i Informàtica del Consell General del Poder Judicial, els fonaments i l'esquema general i bàsic del Projecte d'implantació de la nova oficina judicial a Catalunya; i m'és grat dir-vos també que l'acollida que va rebre va ser excel·lent.

Aquest recolzament, essencial per a començar a concretar el contingut

Pràctica

del projecte amb seguretat i garanties d'èxit, suposa per a nosaltres un punt de partida, però, al mateix temps, volem que signifiqui un «punt de no retorn».

Per tant, inicialment superats els requeriments bàsics, tant tècnics com estratègics del principal destinatari-beneficiari del projecte, m'estic referint al màxim òrgan de govern dels jutges —el Consell General—, la meua voluntat, com els deia, és acabar de definir i ajustar la implantació, conjunta i coordinadament, amb la resta de representants dels operadors jurídics implicats en la modernització, perquè només adoptant-ne els acords amb consens i fomentant-hi la participació i implicació de tots, ens podrem assegurar el bon funcionament i l'èxit de la nova oficina judicial a Catalunya.

Però dins d'aquest context, no podem oblidar que la modernització de l'Administració de Justícia no tan sols impacta en l'organització del poder judicial, sinó que també ho fa sobre la prestació d'un servei públic de primer nivell que incideix directament en els drets fonamentals del ciutadà. És per això que treballaré per aconseguir també trobar el màxim consens amb totes les forces polítiques.

En aquest sentit, vull també fer palès que, durant aquesta legislatura, el Parlament de Catalunya ja ha mostrat la seva preocupació i, a la vegada, el seu interès

en el desplegament de la Nova Oficina Judicial al nostre país.

El poder legislatiu, s'ha pronunciat amb un consens —gairebé— de la totalitat dels grups parlamentaris, consens que es visualitza en la Moció sobre el desplegament de la nova oficina judicial, —que es va aprovar en la sessió de 7 de juliol d'enguany—, amb 132 vots a favor i només 2 abstencions.

La consecució d'un consens tan ampli en el contingut d'aquesta moció, necessàriament ha de comportar que tots, conjuntament i indistintament, volem treballar amb un mateix propòsit i caminar en una única direcció.

I abans d'acabar, voldria fer un aclarament important.

De tot el que els he pogut dir fins ara, se'n pot desprendre que, a la vista de la informació que el Departament de Justícia ha recollit, de tota la feina feta, i de les previsions de la legislació en la matèria, la implantació de l'Oficina Judicial pels poders públics no ha de ser una altra cosa que l'execució material d'una decisió ja presa.

En realitat no és tan senzill, i d'aquí també el sentit de la meua exposició d'avui.

El mandat de la Llei orgànica del poder judicial és de 2003; com els deia al principi, a Catalunya i a la resta de l'Estat

s'han fet diversos avenços, però encara estem molt lluny de l'objectiu final.

Per això, la feina prioritària en aquests mesos l'hem centrat, primer de tot, a identificar els punts crítics, avaluar els terminis raonables i determinar els costos de la implantació; i, d'acord amb aquests, carregar-nos de raons per poder dir que aquest projecte és, a més d'una obligació legal exigible a qui governi en cada moment, una acció de país que requereix un alt grau de compromís per part de molts agents.

Ja hem apuntat alguns dels efectes favorables que poden desprendre's de la modernització de la Justícia; cal ara ser conscients també, que aquesta és una tasca complexa i llarga en el temps, que exigirà un canvi cultural per a alguns dels sectors implicats, i que té costos econòmics d'implantació i manteniment elevats per als pressupostos públics encara que els retorns per a l'economia productiva siguin molt superiors.

Per tant, per mantenir l'esforç i l'empenta necessaris, ens cal que la modernització de la Justícia sigui una demanda social compartida majoritàriament; i aquí, el paper que ha de jugar cadascú de nosaltres, pertanyi al món privat o al món públic, com a beneficiaris que som tots de la millora de la Justícia, és molt important, diria que essencial per a dur a terme l'execució d'aquest projecte.

Només d'aquesta manera, les administracions públiques, els sectors econòmics, els empresaris, els professionals, els ciutadans com a usuaris de la Justícia, i —evidentment—, els òrgans i les autoritats judicials, serem protagonistes del canvi.

Els he parlat d'un projecte certament complex, ambiciós, de molta volada i de llarg recorregut. Per això, ha estat dissenyat amb l'amplitud de mires necessària, desenvolupat amb tota la seva dimensió i el seu abast, i ideat amb una ampla perspectiva de futur, però, com deia el filòsof, *no n'hi ha prou de saber, cal també aplicar-ho; i no n'hi ha prou de voler, cal també fer-ho.*

Moltes gràcies per la seva atenció.

